

Kraméry husowý

Chysarßé fräl. Wlaſtentßé Selwinn.

Rovu 1791.

W Sobotu
ORAVSKÉ
MÚZEUM

Nro. 20.

dne 14 Mág.

Třetí roční běh.

S nejvyšším císařstvím českomoravským Početním ORAVSKÉ

Smíšené válečné zprávy.

150 Turků, geden Bassa s třemi sty lidu byl záhat, a ostatní se rozprchli. V těch francích dostali Rusové opět 12 děl se vším prachem a válečnými potřebnostmi; naproti tomu ztratili dvě lodi, a o giné ztrátě gegich není povědomo. Tyto vybogowané francie také několika pataliony osadili, a na ten způsob nyní pevnosti Brailu dobývat budou. V tomu předsevzetí v Sserbestě stojí Ruský pluk, 6 patalionů pěchoty, dvě pulky Kožáků, a dvě pulky dobrovolníků, kteří z sobě přes řeku Seret lodní most vyzbili.

Což předessle v zábežné zprávě o významu Ruského vojska nad Turky nedaleko Brailova vznámost vvedeno bylo, to nyní gest potvrzeno listem, který General Bnijze Repnijn Ruském poslal Bnijzeti Galicynovi z Jasy do Wizdne na den 20 dubna zaslal. Obsah toho listu gest následující:

Dne 12 dubna Generállytnant Bnijze Galicyn město Mačin sobě podmanil, a když tu všecky městské zdi, v všecku zásobu válečné potřeby vnitřec obrátil, pustil se přes poloostrov Buncefany, po kterém přišel až k kragi proti pevnosti Brailova na pravém břehu ramena řeky Dunaje. Tam spatřil Generalmajor Rybas s svými válečnými loděmi až k Brailovu připlynul, a na poloostrově Buncefany dva pataliozy granaty pod zprávou Obrissa Rybasa položil. Skrze toto předsevzetí Turci geden francie dobré palešady ohrazené a mnohými kusy osazené proti cípu ostrova Buncefany na rychlost opustili, prve ge zapálivše, a všecky kusy do Dunaje vmetali. Odhad prchli přímo

naproti k němu druhý břeh, kdež se dobrověké muzeum a velmi silný hrad dvacetiděly osazený nalezal. V tom hradu byl Bassa s devatenácti sty jenícarů, krom oných, genž tam z pravěných franců vtekli. Generál Rybas viděl tuto pozadlnau přiležitost, hned už od Mačina vystal několik ozbrojených a samými Kožáky osazených lodí po Dunagi, z kterých některé v noci, a giné, 9 v počtu, při blém dni okolo téhož hradu plynuly. Turci gsauce na dobrém místě, jak zbraní tak yž kartáčů po nich narámne pálili; což však lodijní predce na příkazu nebylo, a toliko některé málo pozáženy byly.

Pomocí těchto válečných lodí General Rybas dva pataliony granatyrů pod zprávou Obrissa Rybasa z poloostrova Buncefany připravil na onen břeh, kdež Turecký hrad pozůstával. Mezi tím přitáhl také Bnijze Galicyn, který lid Obrissa Rybasa dvěma pataliony pěchoty a několika sty pěších Boží zátku pod zprávou Brygadýra Lezáno rozmnožil, a z druhé strany proti nepřátelské pevnosti patryi založiti poručil. Všecko to stalo se na den 11 v noci. Při rozdělení počali Rusové z nové patrye s velikým násylím na pevnost stříleti, a týmž časem také Brygadýr Lezáno k ní ssturmem hnali. Těsto pevnosti Turci střílením z kusů z Brailova, a tím větší střelbou z svých lodí nedaleko odtud stojících bránili, takže Turci na hradě s nevypravenou sednatostí Rusům na odpor stigli. Mimo to ale vše předce za tři čtvrtě hodiny Rusové hradu brannau rukou dosyli, a geg sobě podmanili. Turecké lodě,

lodj, genž hradu bránily, od Ruských lodi dílem byly větřz proštíleny, a dílem tak zkaženy, že k žádné výce potřebě býti nemohau. Všickni Turcy y s Bassau, genž nad njimi měl zprávu, od meče aneb ohně zahynuli, anebo w Dunagi se stoplí, do kteréhož z strachu po hlavách stakali. Asy 15 tolíků můžu přebředssse Dunag, do Brailowa přišli. Ruské wojsko nato gestě dva dny zůstalo na onom místě, a celau pevnost vyvrátilo a s zemí srovnalo. Rusové vybogomali 17 děl, a ostatní sami Turcy do Dunage vmetali. Po tomtoto tak šťastném y slavném předsezvesí opět se všickni Rusové y s lodjmi nazpátek vrátili.

Při tomto celém přeběhu Rusové odgali svým nepřátelům 9 tisíce pum a řád do fušu vozličné velikosti w Jazaci, 26 děl, 5 standár, 25 praporů, a mnohé giné věcy na znamení vitézství. Sagali gednoho Bassu s třemi prapory, Bassu Sandušidci, Delila Bassu, a přes 100 Turků spolu s ginými jich oficíry. Také z nepřátelského břehu na svou stranu 183 křesťanských fuzilií retowali. Nepřátelům krom prveho připomenutého 15 větších a několik menších lodí ztroškotali, a 7 řádů zabalí. Všichni Turcy 4 tisíce dílem zblech a dílem stopených počítati mohau, kdežto naproti tomu z Ruské strany gen malá ztráta gest.

Dle saukromného listu z Wídne gestě se gedno slavné vitézství hrdinných Rusů vypravují, MUDLEK kteréž zprávy Rusové v Chymily Turky v ležení, genž tu stáli k zachránění pevnosti Braily, přepadli, a všechno se zmocnili. Coby

tu bylo Turků žbito, není připomenuto, než praví se že gich Ruskové přes 4 tisíce zaháli, a přes 100 praporů, jmos ho děl y giných válečných potřeb gím odgali. — (Zdali tato teď z saukromného listu připomenutá zpráva není jedna a táz, kteréž smě hned na začátku této naších Nowin podotklí, tak žeby toliko příběh ten na rozličný způsob vypravován byl; o tom nás giné a důzkladnější zpráwy přesvědčiti musy.)

Co se těne důležitosti Rakauštého dvora s Turky, tohoto týhodne list z Českova v rádi nám toto w známost: "Poněwadž članek strany vedení obchodu, a syce s tím výmírkou, jak bylo před válkou, vstanoven a zavoren gest; protož nynj cys. král. zplnomocněny Užnystr swobodný Pán z Herbertu Turkům předness, že Rakauštý dvůr na tom stojí, aby mu Tureckých Charwát až k řece Vně postaupili. Y strany toho pořádné gednání svůj počátek wzalo."

Gest známo, že w smluvě, kteráž w místě tak řečeném Bainardgi včinená byla, pak při postaupení polostrova Krymu Rusům, Turecký dvůr Rakauštému domu nově vyměřenj hranice s závazkem přislíbil. Podle rohožně užen Malachy až k řece Aluny, nebrž také Turecké Charwaty až k řece Vně k Vherštému království připadnanti mely. Toto vyměřenj hranic za tau příčinu nepřísto k swému stavu, poněwadž tato pochybná otázka povstala: "Zdali také pevnost Wihac na jednom ostrově řeky Vny Rakauštému domu připadnauti, anebo Turkům zůstatí má?" Poněwadž tedy toto nově

vyměřenj hranic giž před nynější válkou povolenlo bylo, protož y nynj mezy výměny: Tak bylo před válkou, má se položiti. V tomto požádání y Uherštý Deputyrovany Pan Hrabě František Esterházy dal svůj hlas, a vgal se toho s takovými důwody, že ani Čurečtí výstancy, ani zplnomocnění Poslové pro středkugjsých dvorů newěděli, jak se tomu na odpor magj postaviti; posléz y toto požádání wzato gest za članek při nynějším gednání, a Čurečký dvůr w té případnosti pořádnau odpověd dátí musy.

Gesete ginau máme před rukama pozdnější zprávu z Čistowa, kteráž nás vbezpečuje, že tam gednání o pokog gesete na delší čas prodlouženo býti může. Prawdět to podobno, nebo, jak slyssime, tam pozůstávagjey Mlýnystrovné pro středkugjsých dvorů přednesli, aby přiměři až do i října běžjskýho roku prodlouženo bylo. — Ty tedy gsau zpráwy, genž se na pokog mezy nassim Rakauským a Čureckým dworem potaz hugj. Datim wssak důležitosti Ruského, Čureckého, Anglického, Hollandského a Pruského dvora den po dni gsau zaspletenejší, tak že posléz w prawdě nebudeme wěděti, co o tom wssení w gisete týcím máme.

Pruský dvůr — ten — kterýž z počátku giným mocnostem pravidla předpisovati a meze vládařstvoj vkládati chce, gest slab k tomu, aby hrdinštan sliji vitézostawné Rateriny ohnul; gest slab k tomu, aby svými sliby Čureckému dvoru k tomu neymenšímu dopomohi. Potřebi mu tedy bylo o ginau platnější pomoc se ohlédnouti. V dvora De-

nemáského mu chybilo, nebo tento Královský dvůr neutral zůstává; anobrž y wálečné činj připravy proti Angličanům, kdyby snad oni, plynauce s svými wálečnými lodjmi proti Rusum, po březích Denemarských gatých výstupků se dopustili, aneb čeho gineho s násyljm před se wzali. — Svobodni Polácy nemohau mu w tom neymenší napomoci býti; ano snad posledně — poněvadž geho aumyst giž dosti swětle prosessen gest — sami zbraně se chopisce, proti němu wálečné potáhnu, tak aby Thormu a Čdansku přesí geho násylj obhágili. — Hrdinský Gustaw, Král Szwedský, gehož pomocý skutečně Turcy za předesslá tři léta gakež takéž po lehčenj měli, neboť gum w prawdě od cýsařských dvorů, Ruského a Rakouského, w Evropě konečná záhuba, a vtočisse a gediná schrána tolíko w Azyi nastávala; — tento Král, ac od Pruského dvora přemlauwan byl, předce gen slavné Mlčenárky Ruské se přídrží, a po kud wálka wznikne, wálečné po mori w pozemí proti gegim nepřatelům potaz hne. — Na ten tedy způsob Pruský dvůr k swé ruce nemá giné mocnosti než Angličany, a který se k nim přirazý, Hollendry.

Než, poważimeli wssak hyněgjších okolostogičností, gesete negsme tím gisti, aby Angličané tau pomocý tak ochotně, jakož gi slibili, Turkum přispěli. Angličci Mlýnystrové wsseni htí mjtí wálku, wssak ale ginj znamenitěgj w tom královstwoj zhola tomu odporuji, a pravuj, že ten prospěch, kterehož wedením obchodu do Ruských zemí nabýwagj, mnohem gisissi gest, než kterého z přátelez.